

Milá Vierka,

„Čo sa dá robiť, človek sa musí zmieriť s tým, že čas beží“ (Ty v knihe Malý herbár na s. 82). Ani si sa nenazdala...

Dievčatko spod Tatier, čo sa denne detsky očareným zrakom dívalo na majestátnu hudbu hôr a nechcelo veriť, že tá nádherná modrava môže byť z kameňa, po pár rokoch prišlo do Bratislavy za vysokoškolským vzdelaním, niekoľko rôčikov si zaredaktorčilo vo vydavateľstvách, v časopisoch – a už Ťa prikvačilo *významné životné jubileum*. Čo sa dá robiť...

Celkom také priamočiari jednoduché to však zasa nebolo. Od prvej poviedky poznamenej trpkou skúsenosťou vojnového detstva, po poslednú poviedku poznamenanú trpkou skúsenosťou súdobého egoistického koristníctva, viedla dlhá a namáhavá cesta hľadania prozaičky, ktorá nastoľuje problém plnosti života a chce sa dopátrať jeho zmyslu aj v situáciách zdanlivo nezmyselných, stratených či beznádejných. Teba totiž láka hľadanie životnej cesty s prekážkami, odvaha neuhnúť ani nepodliezť, nebať sa prehy a vedieť vstávať z popola a rumovísk vlastných ideálov.

Do literatúry si vstupovala skromne (lebo tam, kde rozdávali skromnosť, tam si sa Ty, ako Ťa poznám, iste aj dva razy postavila), s túžbou o citlivý dialóg s našou citmi neprekypujúcou súčasnosťou. Časopisecké poviedky predchádzajúce Tvoj debut dosahujú úctyhodný počet blížiaci sa k stovke. Až potom, po tejto dôkladnej, celé jedno desaťročie trvajúcej príprave, prišla Biela pani Zuzana.. A zažiarila. Ako tá len zažiarila... Pamätáš?

A napospol sa hovorilo o zrelom debute, o príbuznosti Tvojich prác s Timravínymi, o podnetnosti Tvojej práce, o intelektuálnej, emocionálnej zrelosti a výraznom realistickom talente, o sympatickom príslube. Odmenili Ťa cenou Ivana Krasku, aj cenu vydavateľstva si tuším dostala...

Reálne predpoklady ďalšieho literárneho vzostupu si potvrdila nasledujúcou knihou – románom Limbový háj. Nemohla si tú knihu napísať. Bol to Tvoj morálny dlh partizánskym tradíciám rodného kraja i rodiny. Azda to Ti dalo silu popasovať sa s náročnou témou.

Pasovali Ťa na spisovateľku dezilúzie ženských srdce, na autorku postáv nenaplneného ženstva. Doplnila by som to o nenaplnené človečenstvo. Pretože to je prvotné.

„Čo sa dá robiť...“, aby som pokračovala v Tvojej úvodnej myšlienke: „...stratí sa láska – aj priazeň kritiky (pozn. H.S.) – len zmysel života sa nikdy nesmie stratíť.“

Hlavne o ten Ti ide, však, Vierka?

V každej jednej z Tvojich kníh či poviedok je dominantnou myšlienkou, že človek je na svete pre iného človeka, má len takú cenu, akú má v očiach toho druhého a najšťastnejší je vtedy, keď je pre iného všetkým, celým svetom, životom, a že častokrát žije iba nádejou, ktorú vkladá do živých tvorov vedľa seba, pretože vzťah človek – človek,

to úporné úsilie o vzájomné pochopenie, je vôbec to najdôležitejšie v živote.

Také sú Tvoje spišské madony, cudne a pokorne kráčajúce životom s nákladom horkosti v duši, tieto revoltujúce, neuveriteľne skromné, hľadajúce iskierky pravého citu a večných hodnôt, z ktorých na prvom mieste je práve láska.

A keď na ne dolieha clivota z chladu, založia si ohník. Očistne hrejivý ohník. Ale veď Ty to vlastne vieš. Iné som chcela povedať: Dobré je pri ohníku Tvojho spisovateľského poslstva. Dá sa pri ňom poohriať i pookriať. A to nie je málo.

Možno práve preto si väčšina Tvojich prác našla cestu i za hranice našej domoviny, možno preto po Tvojich predlohách siahajú rozhlasoví i televízni tvorcovia.

A keď budeš ticho bilancovať, nezabudni ani na svoju tvorbu pre deti a prekladateľskú prácu. Je to pekná kôпка kníh preložená z ukrajinčiny, ruštiny, nemčiny, angličtiny, češtiny. Úctyhodný počet dní i nocí strávených v zajatí slova, myšlienky, ktorá je najvýznamnejším poslom človeka človeku.

Hana Suchá (Slovenské pohľady 1987))

BIBLIOGRAFIA

Knižné vydania

Biela Pani Zuzana / Viera Švenková. - Bratislava : Smena, 1973. - 9.00 Sk. (viaz.)

Limbový háj / Viera Švenková. - Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1974. - 19.00 Sk.

Zátišie s gitarou / Viera Švenková. - Bratislava : Smena, 1977. - 185 s. 17.00 Sk. (viaz.)

Malý herbár / Viera Švenková. - Bratislava : Pravda, 1979. - 13.00 Sk.

Limbový háj / Viera Švenková. - Praha : Melantrich, 1979. - 17.00 Sk.

Jablčne jadierka / Viera Švenková. - Bratislava : Smena, 1988. - 185 s. 16.00 Sk. (viaz.)

Faraónov úsmev / Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : PROXIMA, 1997. - 167 s.: 71.10 Sk. (brož.)

Internátne lásky / Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Spolok slovenských spisovateľov, 2001. - 187 s. - (Próza) : 149.00 Sk. (viaz.)

Rýchlokurz sebaobrany / Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Milénium Plus s.r.o., 2001. - 68 s.: 50.00 Sk.

Preklady

Tučniáčik Pingu a jeho rodina / Sibylle von Flüe ; Prel.Viera Švenková ; Ilustr. Tony Wolf. - 1. vyd. - Bratislava : Príroda, 1993. - ISBN 80-07-00616-8 : 99.00 Sk. (viaz.)

Tučniáčik Pingu a jeho priatelia / Sibylle von Flüe ; Z nem. orig. prel. Viera Švenková ; Ilustr. Tony Wolf. - 1. vyd. - Bratislava : Príroda, 1994. - ISBN 80-07-00643-5 : 99.00 Sk. (viaz.)

Matka sokyňa / Diane de Henri ; Z nem. orig. Die Frau des Geliebten der Mutter prel. Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Ikar, 1994. - 198 s. ISBN 80-7118-121-8 : 89.00 Sk. (viaz.)

Brunova veľká láska / Petra Hammesfahr ; Z nem. orig. prel. Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Ikar, 1995. - 198 s. ISBN 80-7118-152-8 : 89.00 Sk. (viaz.)

Čo robíme celý deň / Richard Scary ; Z angl. orig. prel. Viera Švenková ; Ilustr. Richard Scary. - 1. vyd. - Bratislava : Mladé letá, 1996. - 63 s. - Pre najmenších čitateľov ISBN 80-06-00721-7 : 129.00 Sk. (viaz.)

Ambra Čierna : Ambra Čierna ide do štvrtej triedy.Ambra Čierna si chce zlepšiť známky. / Paula Danzigerová ; Z angl. orig. prel. Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Tatran, 2000. - 145 s. ISBN 80-7118-917-0 : 139.00 Sk. (viaz.)

Ambra Čierna : Ambra Čierna nie je farbička / Paula Danzigerová ; Z angl. orig. prel. Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Ikar, 2000. - 118 s. ISBN 80-7118-901-4 : 79.00 Sk. (viaz.)

Ambra Čierna : Navždy Ambra Čierna / Paula Danzigerová ; Z angl. orig. prel. Viera Švenková. - 1. vyd. - Bratislava : Ikar, 2001. - 142 s. ISBN 80-551-0049-7 : 79.00 Sk. (viaz.)

Zvieratká a zbojníci / Z čes. orig. prel. Viera Švenková ; Ilustr. Dagmar Ježková ; Zost. Alena Peisertová. - 1. vyd. - Bratislava : Ikar, 2002. - 39 s.-(Lienka).ISBN 80-551-0333-X : 79.00 Sk. (viaz.)

Leporelá

Desať koní mám / Zost. Viera Švenková. - Bratislava : Mladé letá, 1980 a 1987 - 10.00 Sk.

Výber z článkov o autorke a jej tvorbe

Zodpovednosť za seba i za iných / Jana Šimulčíková, Viera Švenková. - Fot. 1. In: Nedel'ná Pravda. - Roč. 11, č. 37 (1978), s. 4.

Nevyužité možnosti / Ladislav Čúzy. In: Romboid. - Roč. 14, č. 1 (1979), s. 68-71.

Sondy z tvorby a o tvorbe slovenskej spisovateľky Viery Švenkovej / Mária Mrvová. - Fot. 1. In: Rozhlas. - Č. 6 (1979), s. 20.

Štvrtá kniha spisovateľky ... [inc.] / (bt). In: Hlas ľudu. - Roč. 25, č. 92 (19. 4. 1979), s. /7/.

Ide mi o obranu ľudskosti : Hovorí spisovateľka Viera Švenková / Ján Brestovan, Viera Švenková. - Fot. 1. In: Večerník. - Roč. 24, č. 74 (13. 4. 1979), s. 6-7.

[Malý herbár]. Kniha a tvorca / (jĽ), Viera Švenková. - Fot. 1. In: Ľud. - Roč. 32, č. 118 (22. 5. 1979), s. 6.

Malý herbár / Mária Takáčová. In: Východoslovenské noviny. - Roč. 28, č. 104 (4. 5. 1979), s. 4.

S mierou pravdy o živote / Alexander Halvoník ; Viera Švenková. In: Pravda. - Roč. 60, č. 301 (21. 12. 1979), s. 5.

Viera Švenková: Malý herbár / Vladimír Petřík. In: Slovenské pohľady. - Roč. 95, č. 10 (1979), s. 132-133.

Znalkyňa ženskej duše : K jubileu spisovateľky Viery Švenkovej / V. Hujík. - Fot. 1. In: Ľud. - Roč. 40, č. 259 (4. 11. 1987), s. 4.

Rodný kraj je vždy najneobyčajnejší : S jubilantkou Vierou Švenkovou o jej tvorbe / Viktor Hujík, Viera Švenková. - Fot. 1. In: Východoslovenské noviny. - Roč. 36, č. 267 (13. 11. 1987).

Milá Vierka- / Hana Suchá. In: Slovenské pohľady. - Roč. 103, č. 11 (1987), s. 114-116.

Rozprávačské čaro Jablčných jadierok : Zamýšľame sa nad novou knihou Viery Švenkovej / Jana Šimulčíková. In: Práca. - Roč. 43, č. 110 (12. 5. 1988), s. /6/.

Jadierka s menej výraznou chuťou / Ján Jurčo. In: Pravda. - Roč. 69, č. 135 (10. 6. 1988), s. 5.

Realita obetí : Viera Švenková: Jablčné jadierka / (ob). In: Sloboda. - Roč. 43, č. 21 (1988), s. 4.

Problém je samota / LČ. In: Nové knihy. - Č. 35 (1988), s. /1/.

Aspoň jadierka / Jozef Špaček. - V rubrike Recenzie. In: Slovenské pohľady. - Roč. 104, č. 8 (1988), s. 138-139.

[Jablčné jadierka]. Opýtali sme sa / -ra-, Viera Švenková. - Fot. 1. In: Večerník. - Roč. 33, č. 105 (31.5.1988), s. 5.

Nové po starom, staré po novom / Emília Boldišová-Barbáriková. - V rubrike Recenzie. In: Romboid. - Č. 10 (1988), s. 75-78.

Dialóg nielen o knihe : So spisovateľkou Vierou Švenkovou v Prešove / E.Ľ., In: Slovenka. - Roč. 40, č. 23 (1988), s.22.

Svet súčasnej ženy : Nad poviedkami V. Švenkovej / B. Truhlář. In: Nové slovo. - Roč. 31, č. 8 (1989), s. 17.

Viera Švenková: Jablčné jadierka / Ladislav Čúzy. - V rubrike Ex libris. In: Romboid. - Roč. 24, č. 2 (1989), s. 127.

Princíp alebo nedostatok invencie? / Bystrík Šikula. In: Romboid. - Roč. 24, č. 2 (1989), s. 42-47.

Žijeme pod vysokým napätím / Viera Švenková, Helena Dvořáková. In: Nové slovo. - Roč. 33, č. 23 (1991), s. 12-13

S Vierou Švenkovou / Iveta Verešová. In: Literárny týždenník. - ISSN 0862-5999. - Roč. 9, č. 43 (1996), s. 2.

Kniha je prísne zrkadlo : stretnutie so spisovateľkou a prekladateľkou Vierou Švenkovou / [zhováral sa] Jaroslav Schut. - Fotogr. In: Slovenská republika. - Roč. 7, č. 268 (20.11.1999), s. 14.

[Faraónov úsmev]. Expedície Viery Švenkovej za človekom / Vincent Šabík. In: Slovenské pohľady. - Roč. 4+117, č. 3 (2001), s. 78-90.

Dobrota všetko prekryje / pripravila Emília Boldišová. In: Knižná revue. - Roč. 12, č. 24 (2002), s. 12.

Slovo má svoju moc : hovoríme so spisovateľkou Vierou Švenkovou / [zhovára sa] Etela Farkašová. - Fotogr. In: Literárny týždenník. - Roč. 15, č. 45 (2002), s. 9.

Medzi ilúziou a dezilúziou / Etela Farkašová. In: Knižná revue. - 1210-1982. - Roč. 8, č. 14-15 (1998), s. 5.

Pred oltárom belasých štítov / Luboš Svetoň. In: Slovenské pohľady. - Roč. 4+114, č. 10 (1998), s. 115-117.

Lazaret chorých duší / Viktor Timura. - Fotogr. In: Literika. - 1335-180X. - Roč. 3, č. 4 (1998), s. 125-126.

S láskavou vyrovnanosťou / Jana Šimulčíková. - Fotogr. In: Literárny týždenník. - 0862-5999. - Roč. 15, č. 23 (2002), s. 10.

Aktualizovaná skúsenosť / Etela Farkašová. In: Slovenské pohľady. - 1335-7786. - Roč. 4+118, č. 12 (2002), s. 126-129.

VIERA ŠVENKOVÁ

spisovateľka, redaktorka, prekladateľka

Poprad 24. októbra 2003